

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_31_RYBY_OBECNY_UVOD		
Název materiálu:	Ryby - obecný úvod		
Předmět:	Člověk a jeho svět	Ročník:	3.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	5. 6. 2013
Jméno autora:	Mgr. Pavla Besedová		
Klíčová slova:	Ryby, způsob života ryb, typické znaky ryb, rozmnožování ryb, části těla ryby. Práce s informacemi, posuzování pravdivosti výroků, vyhledávání informací.		
Výchovné a vzdělávací cíle:	<p>Žák pracuje s informacemi, vyhledává je a vyhodnocuje je.</p> <p>Žák posuzuje pravdivost výroků ve vztahu k vlastní zkušenosti a po přečtení textu.</p> <p>Žák získává informace o rybách, způsobu života, rozmnožování a seznamuje se se základními typickými znaky a zástupci ryb.</p> <p>Žák popíše stavbu těla ryby.</p>		
Rozvíjené klíčové kompetence:	<p>K učení - žák vyhledává a třídí informace</p> <p>K řešení problémů - žák vyhodnocuje pravdivost a nepravdivost výroků, argumentuje</p>		
Anotace, metodický list:	Příprava na vyučovací hodinu rozvíjející čtenářskou gramotnost s využitím schématu E-U-R. V hodině jsou využity aktivizační metody pro práci s textem.		
Použité zdroje:	<p>Vlastní text</p> <p>Obrázek kapra dostupný z http://ewww2003.sweb.cz/kapr_obecnny.gif</p>		

Popis hodiny	EVOKACE
	Výroky - žáci dostanou tabulku s výroky, do které si vyplní ANO/NE do prvního sloupce - můj odhad, zda je výrok pravdivý, či ne. Své ANO/NE mohou zkontrolovat s kamarádem ve dvojici.
	UVĚDOMĚNÍ VÝZNAMU
	Čtení textu s tužkou (pastelkou) v ruce - žáci si čtou text a při čtení si barevně v textu vyznačují důležité informace.
Popis hodiny	REFLEXE
	Žáci se vrátí k tabulce výroků ANO/NE a doplní druhý sloupec - jak je to podle textu. Poté doplní také správné znění výroku. Pokud je výrok pravdivý, do posledního sloupce jej pouze opíše.
	Vzájemné sdílení a diskuse. Popis částí těla ryby na obrázku.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

RYBY

		Můj odhad ANO / NE	Po textu ANO / NE	Jak je to správně?
1	Ryby dýchají pomocí vzdušných vaků, kterým se říká vzdušnice.			
2	Ryby jsou všežravé.			
3	Ryby rodí živá mláďata.			
4	Delfín je mořská ryba.			
5	Jedna z ryb dokáže plavat rychlostí až 60 km za hodinu.			

*Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.
Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

RYBY

Tělo ryb je pokryto kůží a u většiny ryb také šupinami. Na povrchu těla mají ryby sliz, který jim pomáhá v pohybu ve vodě. Ryby se přizpůsobily životu ve vodě. Dýchají **žábry** - získávají jimi kyslík, který se do vody dostává z vodních rostlin a ze vzduchu.

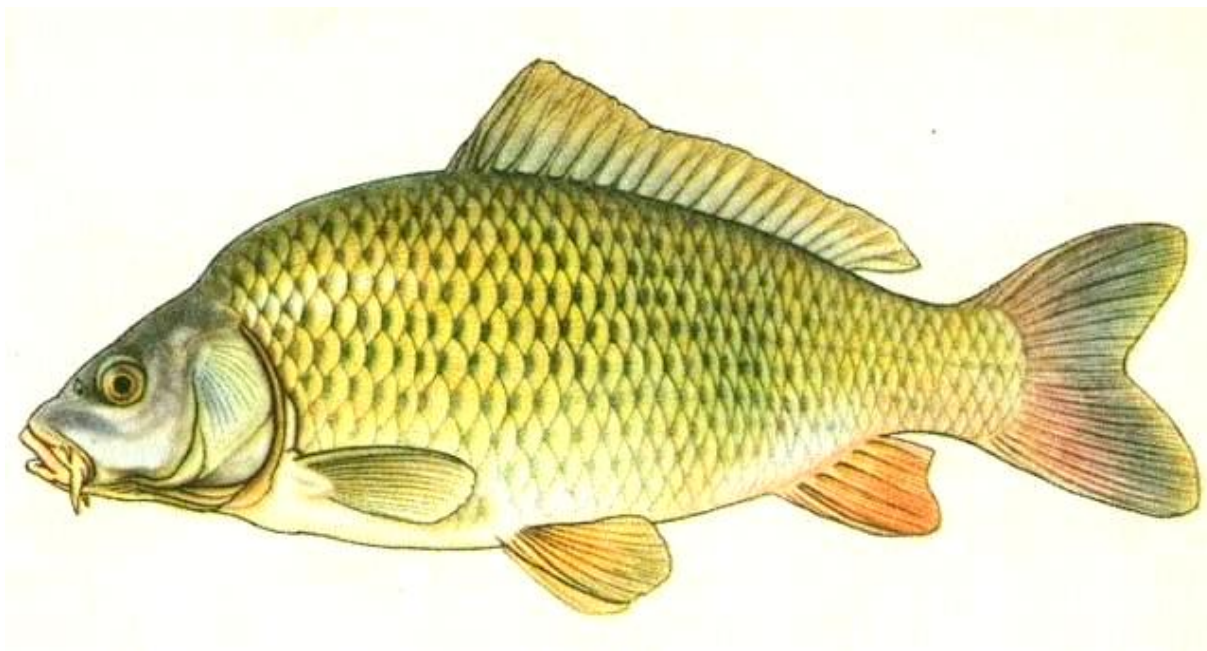
Některé ryby se živí vodními rostlinami a planktonem, jiné se živí drobným vodním hmyzem či jinými rybami. Většina ryb však žere potravu rostlinnou i živočišnou, jsou proto všežravé.

Rozmnožování ryb se nazývá tření. Samice vypouští do vody vajíčka (zvaná jikry) a samec zase mlíčí. Ty se spojí a z jiker se po krátké době vylíhnou malé rybky - potěr.

Ryby se dokázaly přizpůsobit různým typům vod - máme tak ryby sladkovodní, které žijí v rybnících a pomalu tekoucích vodách (kapr, okoun, cejn, štika), v potocích a bystřinách najdeme například pstruhy. V mořích a oceánech žijí ve slané vodě ryby mořské - například tuňák, makrela, platýz... V mořích žijí také žraloci, kteří ale nepatří mezi ryby. Jsou to paryby. Mezi ryby nepatří ani delfíni a velryby - jsou to savci.

Většina ryb plave pomocí vlnění ze strany na stranu. Stabilitě těla ve vodě a pohybu ke dnu nebo k hladině napomáhá rybám **plynový měchýř**. Pohyb dopředu je vyvolán postupným stahem svalů po stranách těla, který přejíždí podél těla jako vlna. Ploutve slouží jako kormidlo, brzda a k udržení rovnováhy. Některé ryby se také pomocí roztažení ploutví drží na místě. Nejrychlejší ryba je tuňák obecný, který může plavat rychlostí až **60km/h**.

Nejznámější českou rybou je kapr obecný.

*Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.
Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace*